

ПЕРЦЕВА ТЕТЯНА ОЛЕКСІЇВНА (до 60-річчя з дня народження)

26 березня виповнилося 60 років з дня народження та 37 років лікарської, науково-педагогічної і громадської діяльності член-кореспондента Національної академії медичних наук України, доктора медичних наук, професора, першого проректора, завідувача кафедри факультетської терапії та ендокринології Державного закладу «Дніпропетровська медична академія Міністерства охорони здоров'я України», Заслуженого працівника народної освіти України, Відмінника охорони здоров'я України Тетяни Олексіївни Перцевої.

Т. О. Перцева народилась 26 березня 1952 р. в м. Норильськ. Перші роки життя дівчинки пройшли у суворих кліматичних умовах, котрі, мабуть, і відбилися на формуванні певних рис її характеру, таких, як організованість, цілеспрямованість, відвертість, мужність у прийнятті часом складних і неоднозначних рішень, твердість та сила волі. Пізніше батьки Тетяни переїхали до м. Дніпродзержинськ. Саме тут пройшли її незабутні шкільні роки у середній школі № 19, саме тут дівчинка серйозно і на все життя захопилась плаванням, згодом ставши кандидатом у майстри спорту, саме тут вона знайшла справжніх друзів і подруг, котрі на довгі десятиліття залишились рідними за поглядами людьми.

Мама Поліна Василівна та тато Олексій Кирилович надто гордились донькою, коли вона у 1969 р. вступила до Дніпропетровського медичного інституту. Після закінчення з відзнакою у 1975 р. лікувального факультету Дніпропетровського медичного інституту Т. О. Перцева протягом п'яти років працювала дільничним терапевтом міської лікарні № 5 м. Дніпропетровськ.

З 1980 р. уся подальша трудова діяльність Т. О. Перцевої пов'язана з Дніпропетровською державною медичною академією. Спочатку Тетяна Олексіївна навчалась у клінічній ординатурі на кафедрі госпітальної терапії № 1, котру очолювала професор Інна Іларіонівна Крижанівська, опановуючи нові грані терапевтичної науки, а згодом працювала на посадах асистента та доцента цієї ж кафедри. Вона з неабиякою теплою завжди згадує свої перші кроки у викладацькій діяльності, коли прикладом для неї були старші товариші, перш за все — професори І. І. Крижанівська, Л. В. Усенко, В. П. Аршава, С. С. Короленко та інші.

З 1991 р. і до сьогодні Тетяна Олексіївна очолює кафедру факультетської терапії та ендокринології. На цій

посаді вона змінила професора Катерину Василівну Попову, якій завжди щиро завдячувала за допомогу в опануванні нових технологій навчання з акцентом на особливості викладання курсу факультетської терапії, а також за доброзичливе й чуйне до неї ставлення.

Коло наукових інтересів Т. О. Перцевої надзвичайно широке, та основним напрямом завжди була й залишається пульмонологія. Результати досліджень, проведені за підтримки та під керівництвом професора Людмили Василівни Усенко та пов'язані з методом екстракорпоральної детоксикації при бронхіальній астмі тяжкого перебігу, були покладені в основу виконання кандидатської дисертації на тему «Гемосорбція в комплексном лечении больных тяжелой формой инфекционной бронхильной астмы и астматическим статусом», котру Тетяна Олексіївна успішно захистила у 1984 р. У 1992 р. Тетяна Олексіївна захистила докторську дисертацію на тему «Клинико-диагностические и терапевтические аспекты поражения эритроцитарных мембран у больных хроническим бронхитом по мере нарастания дыхательной недостаточности». У 1993 р. Т. О. Перцева була затверджена у званні професора.

Вивчення Тетяною Олексіївною актуальних питань пульмонології згодом поклали початок формуванню основного наукового напрямку кафедри, яку вона нині очолює. Співробітниками кафедри проводяться дослідження щодо визначення особливостей перебігу, діагностики, лікування й профілактики таких захворювань органів дихання, як бронхіальна астма, хронічний бронхіт, хронічне обструктивне захворювання легень, пневмонія тощо, розробляються методи реабілітації хворих з урахуванням впливу їх на якість життя. Велика увага приділяється впровадженню й удосконаленню нових методів досліджень в пульмонології: комп'ютерному спірографічному дослідженню функції зовнішнього дихання з проведенням фармакологічних проб, методиці вивчення гіперреактивності бронхів та оцінці втомлюваності дихальної мускулатури, ультразвуковому дослідженню стану й функції правих відділів серця, методам оцінки психологічного статусу хворих та ін. На основі вивчення особливостей інфекційного ураження дихальних шляхів, визначення рівня локального й системного запалення при бронхолегеневій патології розробляються схеми лікування хворих з урахуванням впливу лікарських препаратів на серцево-судинну систему та шлунково-кишковий тракт.

Під керівництвом професора Т. О. Перцевої на кафедрі були створені й функціонують «Астма-школа» та «Школа для хворих на хронічне обструктивне захворювання легень». Низка наукових робіт, виконаних молодими колегами К. Ю. Гашиною, Л. А. Ботвініковою і О. О. Бондаревою під керівництвом професора Т. О. Перцевої та присвячених «Астма-школі», була відзначена премією АМН України для молодих вчених (2000 р.), а наукові розробки асистента О. В. Мироненко — премією Кабінету Міністрів України (2011 р.).

Велику увагу Тетяна Олексіївна приділяє становленню молодих науковців. На кафедрі постійно навчаються аспіранти, магістранти, клінічні ординатори, яким вона відкриває таємниці професії, глибини незвіданого, допомагає у вирішенні важливих наукових завдань.

Щороку співробітники кафедри доповідають результати своїх наукових робіт, виконаних під керівництвом Тетяни Олексіївни, на національних і міжнародних конференціях, отримують гранти на участь у конгресах Європейського респіраторного товариства та регіональних асоціацій пульмонологів (Турції, Грузії, Ірану, Південно-Африканської Республіки). Учні професора Т. О. Перцевої неодноразово стажувались за кордоном.

Неоціненну допомогу Тетяна Олексіївна Перцева надає практичній охороні здоров'я. У 1997 р. в рамках Всеукраїнської програми «Здорові легені України» нею був відкритий регіональний консультативно-діагностичний кабінет «Пulьміс», а згодом — ще й аналогічний кабінет «Спіро», де надається висококваліфікована допомога хворим на бронхообструктивні захворювання. Професор Т. О. Перцева бере активну участь у розробці національних консенсусів з діагностики та лікування хворих на бронхіальну астму, хронічне обструктивне захворювання легень, пневмонію.

Значний досвід викладацької роботи дозволив Тетяні Олексіївни сформувати творчий колектив висококваліфікованих викладачів кафедри факультетської терапії та ендокринології, де навчаються студенти 4 курсу, а також лікарі-інтерни.

Кафедра факультетської терапії та ендокринології, очолювана професором Т. О. Перцевою, є базою Державного фармакологічного центру МОЗ України, де протягом понад десять років виконуються міжнародні мультицентрові клінічні дослідження.

Т. О. Перцева завжди тісно поєднувала наукову, лікувальну та викладацьку роботу з громадською діяльністю: у 1992–1993 рр. вона — декан медичного факультету, з 1993 р. — другий проректор з навчальної роботи, з 1996 р. — проректор з навчально-виховної роботи, а з 2004 р. і дотепер — перший проректор вузу. Саме професор Т. О. Перцева очолює в академії роботу щодо впровадження новітніх навчальних технологій.

У 1995 р. Тетяна Олексіївна взяла участь в обговоренні і доекспериментальному «народженні» ідеї запровадження об'єктивного контролю якості освіти в Україні в рамках партнерства агенції міжнародного розвитку США з Росією та Україною в галузі медичної освіти. У 1996 р. у Барселоні та у 2003 р. у Берні вона взяла участь у засіданнях «круглого столу» на конференціях асоціації медичної освіти Європи в обговоренні питань реформування медичної освіти в Україні, у 2005 р. — у національній нараді зі стратегії розвитку вищої професійної освіти в охороні здоров'я України

за участю експертів ВООЗ та Всесвітньої федерації медичної освіти.

Т. О. Перцева — автор 542 праць, у тому числі 3 монографій, 3 підручників, 19 навчальних та навчально-методичних посібників і рекомендацій, 35 навчально-методичних праць, 2 інформаційних листів, 3 галузевих нововведень, 12 методичних рекомендацій та посібників для лікарів, 6 патентів. Під її керівництвом захищені 1 докторська та 27 кандидатських дисертацій, виконуються 2 докторські та 8 кандидатських дисертацій.

Професор Т. О. Перцева протягом багатьох років була членом експертної ради з медицини та фармації при ДАК України, нині — член ВАК України, голова Дніпропетровського обласного товариства терапевтів, член Українського товариства фтизіатрів та пульмонологів, Українського товариства алергологів, секретар клінічної групи Європейського респіраторного товариства та національний делегат від України. У 2002 та 2003 рр. вона головувала на наукових секціях XII (м. Стокгольм, Швеція) та XIII (м. Відень, Австрія) конгресів Європейського респіраторного товариства. Тетяна Олексіївна — член редакційних рад і колегій 7 фахових журналів: «Медичні перспективи», «Астма і алергія», «Український пульмонологічний журнал», «Український терапевтичний журнал», «Український хіміотерапевтичний журнал», «Клінічна імунологія. Алергологія. Інфектологія» та «Український вісник медико-соціальної експертизи». Вона — активний учасник міжнародних і республіканських з'їздів, конференцій, симпозіумів, семінарів. Терапевт вищої кваліфікації. Бере участь у роботі Європейської асоціації з медичної освіти, на засіданнях якої неодноразово виступала з доповідями щодо проблем викладання внутрішніх хвороб у медичних вузах.

Розмаїта і плідна праця професора Т. О. Перцевої відзначена державними нагородами: вона — Заслужений працівник народної освіти України (1992 р.), Відмінник охорони здоров'я України (1986 р.), неодноразово була нагороджена Почесними грамотами МОЗ України, Кабінету Міністрів України, Дніпропетровської обласної державної адміністрації, має відзнаку за розвиток міста Дніпропетровськ, нагороджена медаллю Князя Володимира. У 2003 р. Тетяна Олексіївна була обрана членом-кореспондентом НАМН України за спеціальністю «терапія».

Т. О. Перцева — багатогранно освічена людина, яка розуміє мистецтво, поважає щирі людські стосунки, цінує справжню дружбу. Вона творча, енергійна, оптимістична. Вміє визначити у житті головне й надати допомогу кожному, хто її потребує. Вона любляча донька й матуся, а ще — головний старший друг свого онука.

Колеги, учні, друзі щиро вітають Тетяну Олексіївну з ювілеєм, зичать їй міцного здоров'я, натхнення, нових творчих злетів, успіхів у науково-педагогічній, лікарській та громадській діяльності, невичерпної енергії та добробуту й злагоди у родині.

*Ректорат Державного закладу
«Дніпропетровська медична академія
Міністерства охорони здоров'я України»
Колектив кафедри факультетської терапії
та ендокринології Державного закладу
«Дніпропетровська медична академія
Міністерства охорони здоров'я України»
Правління асоціації фтизіатрів і пульмонологів України*